

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

84.244 no št. 245!

NARODNI

DNEVNIK

Upravništvo:

Schillerjeva cesta št. 3.

Naročnina znaša za avstro-

ogerske dežele:

celoletno . . . K 25.—

polletno . . . K 12.50

četrtletno . . . K 6.80

mesečno . . . K 2.10

Za Nemčijo:

celoletno . . . K 28.—

za vse druge de-

žele i. Ameriko K 30.—

Naročnina se pošilja vnaprej.

Za oglase (inzerate) se

plačuje od čveterostopne

petit vrste po 12 h, za

večkrat natis primeren

popust.

Posamezna št. stane 10 h.

St. 245.

Telefonska številka 65.

Celje, v četrtek, 27. oktobra 1910.

Cekovni račun 48.817.

Leto II.

Pred volitvami na Hrvaškem.

Jutri, 28. oktobra se bodo vršile na Hrvaškem volitve v deželni zbor, sabor. Skupno kandidira v 88 volilnih okrajih 282 oseb. Hrvatska samostalna stranka kandidira v 45 okrajih 43 oseb, srbska samostalna stranka pa v 22 okrajih 22 oseb. Ako priste, sem še kandidaturi grofa Miroslava Kulmerja in dr. Vladimira Nikoliča, potem vidimo, da ima srbo-hrvaška koalicija v 70 volilnih okrajih 67 kandidatov. Vladna stranka je postavila za 56 okrajev 51 kandidatov. Kršćanski socijalci (združeni fran-kovci in furtimaši) kandidirajo v 51 okrajih 50 oseb. Starčevićanci (skupina dr. Mile Starčevića) kandidirajo v 32 okr. 25 oseb. Radičeva kmečka stranka ima v 33 okrajih 30 kandidatov, srbski radikalci v 14 okrajih 13 kandidatov, socijalisti v 21 okrajih 6 kandidatov; izven stranke kandidira v 5 okrajih 5 oseb; med njimi je znani politik in bivši vodja hrvaško-srbske koalicije Franjo Supilo. Izmed vladnih kandidatov je omenjati oddelnega načelnika Aranitzkega, zaradi katerega je — vsaj na zunaj — vzniknil spor med koalicijo in dr. Tomašičem, dalje je med vladnimi kandidati bivši ban grof Pejačević. Dr. Josip Frank kandidira v svojem starem okraju Križ; znani Stipa Radič kandidira v 3 okrajih.

Agitacija je dosegla seveda baš te dni svoj vrhunec; zlasti pritiska vlada s svojim uradničkim aparatom in orožništvom na volilstvo. Opozicijsko časopisje, zlasti pa koalicijska glasila prinašajo v tem oziru dan za dnevom na stotine pritožb. Jutri pa bode skrbelo menda po Khuenovem vzgledu tudi na Hrvaškem vojaštvo za »mir in red«. Iz področja tretjega armadnega kora v Gradcu gredo včeraj in danes na Hrvaško sledeče čete: jedna stotnija 19. lovskega bataljona pride iz Celovca v Novo; jedna stotnija 5. lovskega bataljona iz Trbiža v Dragovič; 1 stotnija lovcev iz Beljaka v Pisarovino; po jedna stotnija iz Judenburga in Klanjec in iz Brucka ob Muri v Pregrado. Po pol stotnije pešcev iz Maribora in Celja gre v Vrbovsko; tje pride tudi jedna stotnija 87. pešpolka iz Pole. Iz Sežane pride 1 stotnija 97. pešpolka v Ogulin, iz Gradca 2 stotniji v Dugo selo in ena stonija v Sv. Ivan-Žabno, dve stotniji iz Celovca pridete v Samobor, ena v Jasko, dve stotniji iz Ljubljane v Glinu in ena v Vrgin most. Izvršila se bode torej prava okupacija »nemirnih« okrajev, za katero je določila hrvaška vlada po poročilu »Hrv. Pokreta« nemalo vsoto 200 tisoč kron. Ne dvomimo, da bodo naši poslanci v avstrijskem drž. zboru ravno tako energično protestirali proti uporabi naših vojakov pri hrvaških volitvah, kakor se je to zgodilo svoječasno glede ogerskih. Mi ne dajemo svojih fantov zato k vojakom, da bi z bajonetom pritiskali na svobodno voljo bratskih naših hrvaških volilcev.

Kolikor moremo presoditi po raznih, nasprotujočih si časniških glasovih, je jedno menda prilično gotovo: da bo dobila koalicija v teh volitvah absolutno večino v saboru. Govori se celo, da dobi 64 mandatov, niso pa izključena iznenadenja, ako se

pomisli, s kolikim pritiskom dela vlada; treba tudi misliti na to, da delajo klerikalci in radičevci mrzlično za svoje kandidate. Pravo sliko sedanjega položaja na Hrvaškem si je sploh težko ustvariti. Ustanovljena je sicer nova hrvaška samostalna stranka in na ta način prenovljena in utrjena hrv.-srbska koalicija. Toda kam pojde ta koalicija kasneje, zlasti če dobi večino v saboru, to danes ni prav jasno. Glasovi nočejo potihniti, da med dr. Tomašičem in koalicijo še niso požgani vsi mostovi in da pride po volitvah do sporazuma ali vsaj obveznega dogovora glede postopanja v saboru. To seveda ne more napraviti pravega razpoloženja — in splošno se trdi, da sedanje volitve niti zdaleka nimajo istega živahnega življenja in odkritosrčnega navdušenja, ko volitve l. 1906, ko je šlo proti Rauchu. »Obz.« sodi, da ima dr. Tomašič to taktiko da spravi koalicijo v nekaj »mirnih« ljudi in odpravi iz nje »urbulentne« poslance, da se razvije potem iz te strankarske tvorbe delazmožna vladna večina. Od tod si je tudi razlagati, da se je razvila le v nekaterih krajih živahna borba med vladinaši in koalicijonaši. Sploh pa taktično postopanje posamez. strank nikakor ni po celi deželi enotno: vlada podpira tu koalicijo, tam frankovce, drugod celo radičevce. Vidi se, da stoje kandidati pred volilstvom, ki stopa vsled novega volilnega reda prvič na politično pozorišče in o katerem se še ne ve, kako se bo obnašalo. Zato se gre v mnogih okrajih veliko bolj za posamezne osebe kot stranke. »Obzor« pravi, da je opazovati v tej volilni borbi »slogo sviju proti svima i borbo sviju proti svima«. Jasno je, da te volitve same na sebi ne bodo odločilne glede bodočega političnega položaja na Hrvaškem. Ako ne pride koalicija pod takimi ali drugačnimi pogoji v slučaj, da dobi večino, na vlado, potem pade Tomašič ali pa se bodo ponovile volitve.

Naprednim Slovencem v razmišljanje.

Kateremu poštenemu rodoljubi je že izginil iz spomina gnjusni članek v »Slovincu« — Cirilmetodarija? Najmiroljubnejšemu rodoljubi je morala kri v žilah zledeneti same groze in studa nad pokvarjenostjo naših klerikalcev. Pod ničevo pretvezo so poskusili z enim mahom ubiti družbo, koje šole so vse od prve do zadnje, na globoki verski podlagi. Prav pod ničevo pretvezo, pravimo, saj je bila naša šolska družba raznim fanatičnim cerkvenim knezom velik trn v peti že v tistih časih, ko je v odboru vladal skoraj izključno duhovnik. Ni dvoma, da bodo klerikalci napeli vse moči, da ubijejo družbo. V zadnjem času so opetovano pokazali, da jim ni nobeno sredstvo pregnusno, da le dosežejo svoje nečedne namene. Vpričo tega dejstva se moramo naprednjaki, ki vzdržujemo družbo, vendar enkrat odkrito vprašati, ali se ogromni kapital, ki ga vsako leto nabere mo za šole ob meji, sploh obrestuje tako, da ima naš narod v splošnem korist od njega? Ali mar naposled niso vse naše žrtve in vsi naši nečloveški napori samo — Sisifovo delo? Meje naše hočemo

naprednjaki braniti pred tujci, a doma že gospodari tujec, groznejši in nevarnejši od Nemca in Laha — klerikalec. Kaj nam koristi, če par obmejnih krajev rešimo za kratek hip potujčenja, če pa ljudstvo ostane v temoti in sramotni odvisnosti od fanatičnih, brezdomovinskih kaplanov, ki so pripravljeni na migljaj svojih predstojnikov vsak hip ubiti najponižnejši pojav narodne zavesti v ljudstvu. Zgodovina uči, da je že od nekdaj naš najhujši sovražnik — klerikalizem. Pod njegovim vplivom je postal že po naravi mehki in krotki Slovenec naravnost stvar brez lastne volje, suženj v rimsko-pravnem pomenu besede. Kje so bile nekdaj naše meje in kje so danes! In kako zelo so v primeri z nami napredovali naši nem. sosede, ki se glede naravne nadarjenosti z nami niti primerjati ne morejo. In če pogledamo nekoliko v našo novejšo zgodovino, kdo si je stekel največ zaslug, da nas Slovence danes sploh še vpoštevajo? Ali niso bili skozi in skozi svobodomiselnih res narodno čuteči možje, ki so nam priborili političnih pravic? Koliko so pa dr. Šušteršič in tovariši storili v tem oziru za nas, odkar imajo vso politično moč v rokah? Naj pokažejo le mrvico pravice, ki so jo priborili našemu narodu na merodajnem mestu! In kdo je še pravočasno rešil Ljubljano iste usode, ki je zadela Celovec, Maribor ali Celje? Ali nista bila to v prvi vrsti Jurčič in dr. Zarnik? In naša obrt in industrija, ki nam boste z ozirom na odprti slovanski jug še lahko zavojevale častno mesto med drugimi narodi, ali niste skoro izključno v narodno-naprednih rokah? Vse, prav vse, s čimur se imamo izkazati Slovenci že danes pred svetom, je izključna zasluga naprednih elementov. Ogromni del mase našega ljudstva pa se žalibog danes ne more ponasati pred svetom še z ničemer drugim, nego z — bigotnostjo. Ali ni tedaj v prvi vrsti naša sveta dolžnost, da naš narod, ki je od narave vendar z bistrim razumom obdarovan, dvignemo iz sramotnega položaja, kamor ga je spravil klerikalizem? Ne mislimo, Bog prizadeni, vzeti našemu narodu vero. To, kar hočemo, je, da bo naš narod jel sam in prosto misliti in da se ne bo dal voditi za nos ljudem, ki jim je domovina, pa tudi vera sama — deveta briga. Čehi so tudi v obče vzorno pobožen narod. Vendar gorje onemu, ki bi se jim drznil vsiliti za voditelja potem, ko je opetovano podlo izdal svojo domovino. In naj bi še tako zlorabljal vero v svojo korist, narod bi ga nagnal z mokro cunj. A kako siromašen in brez ponosa je naš narod! Njegovi psevdovoditelji se naravnost norčujejo ž njega. V Ljubljani odpirajo Nemcem pot v občinski svet, v slovenskih krajih nastavlajo nemške nacionalce za učitelje in uradnike, ubijajo gospodarsko samoosvojitvev naroda, z golidami umazane gnojnice polivajo one, ki v redki požrtvovalnosti zadnje svoje novčiče darujejo svojim bratom na meji, ščujejo državne oblasti na svoje rodne brate, češ, da zaslužijo kot veleizdajalci smrt in — naš narod, naš dobri narod jim še vedno zaupa kot svojim voditeljem. Prepričani smo trdno, da bi jim zaupal tudi tedaj, če bi pustili čez noč slovenske ulične napise v Ljubljani nadomestiti s samonemškimi.

LISTEK.

Institutka.

Roman.

Spisal Fedor Gradišnik.

III.

Dolga in ozka je bila sobana, v kateri so spavale samostanske institutke... Kakor bolnišnica je izgledala s svojimi nizkimi, belimi posteljami, stoječimi v dveh dolgih vrstah druga tik druge... Le za nočno omarico je bilo prostora med njimi...

Na visoki steni nasproti vratom je visel velik, masiven križ, obrnjen pa je stal klečalnik... Mala, rudeča lučka, je gorela pri nogah križanega izveličarja... in metala svojo votlo svetlobo po obširni spalnici...

Ob isti steni se je nahajal z nekako špansko steno ograjen prostorček za nadzorujočo nuno... Skrbno je bil zagrnjen ta prostorček z dolgimi, težkimi zavesami... v njegovi notranjosti pa je stala preprosta nizka postelja, ob njej stol in v kotu umivalnik... To je bila vsa oprava, ki se je nahajala v tem provizoričnem stanovanju...

Zvečer po onem popoldanskem razgovoru sta bili Dana in njena prijateljica silno redkobesedni... Prišedši v spalnico, sta stopili vsaka k svoji po-

stelji... pospravljali sta po nočnih omaricah in nervozno pripravljali obleko za drugi dan... Govorili nista ničesar in vsem njunim tovarišicam se je dozdevalo to silno čudno in nenavadno... Drugekrat sta tičali vedno skupaj in zlasti zvečer sta imeli mnogo in marsikaj opraviti. — Čez dan je bila šola in prišli nista toliko v dotiko, zvečer pa sta navadno stopili v kak kotiček in govorili mnogo in važno... Tega danes ni bilo... To je pomenilo seveda za ves institut čisto poseben dogodek in razumljivo je popolnoma, da se je o tem mnogo razpravljalo in ugrabalo ves večer...

»Kaj neki pomeni ta rezerviranost?« so si govorile in radovedno stikovale glave...

»Torej sta se vendar enkrat sprili!« je dejala druga... »Čudno je to in nekaj posebnega se je moralo zgoditi med njima... Za kako malenkost si gotovo nista prišli navzkriž...«

Naposled so bile vse tega mnenja. Saj drugače tudi ni bilo mogoče! Kako pa tudi? V vsakem prostem trenutku sta bili skupaj, nobena druga se jima ni smela približati, dasi sta bili z vsakomur prijazni. Sploh se je zdelo to prijateljstvo vsemu samostanu kakor uganka, velika in nerazrešljiva... Prijateljstva, ki so se razvijala v institutu, so bila po navadi vse ka jdruzega kot trajna in prisrčna... ugasnila in izginila so običajno kakor so se porodila: hitro in nenavadno... Bilo ni v njih nič prisrčnega, nič udanega in nič resničnega... vse le trenutno, površno,

iz dolgočaja in egoističnih namenov nastalo... Taka prijateljstva niso trajala skoraj nidar nad en semester... kmalu so se razdrla in se izpremenila v sovraštvo in zahrbtnost...

Razmerje med Dano in njeno malo prijateljico je obstajalo sedaj že pet let in ves ta čas se ni zgodilo med njima še ničesar, kar bi moglo pomeniti disharmonijo ali celo razpod njunega prijateljstva.

Danes pa naenkrat to čudno, nad vse čudno vedenje... ta nenavadni molk... to nervozno hitenje... ti pomembni pogledi, ki so švigali iz njiju oči... napol žalostni, napol sovražni...

»Nekaj posebnega je moralo biti, kar je stopilo med njiju...« so ugrabale institutke ter škodoželjno pogledovale zdaj Dano, zdaj zopet malo brunetko...

In jele so se jima bližati... poskusile so izvedeti za vzrok njiju obnašanja, toda bilo je vse zaman... Nobena ni hotela govoriti... delali ste se, kot bi bili gluhi in nemi...

To je trajalo do tistega trenutka, ko so se odprle vrata in je vstopila v sobano drobna, mlada nuna... Bledo in upadlo je bilo njeno lice, tako nežno in gladko kot lice petletnega otroka... Zadovoljen smehljal ji je krožil krog usten, zadovoljen in ljubezniv... Njene modre oči so splavale po dvorani in pozdravljale njene mlade stanovke...

»Hvaljen bodi Jezus!« so šepnile njene ustne in cel zbor ji je odzdravil:

»Na veke, amen!«

Naš narod je torej popolnoma brez svoje volje, izročen na milost in nemilost največjim sleparjem, kar jih je kedaj nosila zemlja. In zakaj? Zato, ker mu manjka prave omike. Dajmo narodu našemu dobrih knjig in uverjeni bodimo, da se bodo posledice pokazale že v par letih. V vsako večjo vas po eno knjižnico z dobrim нравnostnim berilom! Naj se prirede cenene ljudske izdaje Jurčiča, Kersnika, Stritarja, Erjavca, dr. Tavčarja, i. dr. To gotovo niso ne veri in ne državi nevarni pisatelji, a njihova nesmrtna dela imajo to prednost, da jih bo ljudstvo z zanimanjem in navdušenjem čitalo in si ž njim bistriilo svoj razum. Vsaj kako žalostno berilo mu nudijo kat. izobraževalna društva! Ni čuda, če mora najbolj zdravi razum sčasoma trpeti, če se mu vte-pajo vedno in vedno le iste banalne, bombastične fraze prav brez vsacega jedra. Človeku, ki ni nava-jen klerikalnega berila, mora postati slabo, če pre-bere, postavimo Terseglavovo »Mladost«, ali Gostin-čarjevo glasilo »Naša moč«, ali »Domoljuba« i. dr. Kar se v tem šundu nudi našemu ljudstvu, to je že od sile. Če pustimo še par let klerikalcem popolno-ma proste roke v tem oziru, smemo biti uverjeni, da bodo pokvarili tako naš narod, da sploh ne bo spo-soben za noben odpor več v mednarodni tekmi. Menimo, da smo dovolj dokazov navedli, da je naš največji sovražnik — klerikalizem. Kaj nam torej pomaga, če v tem ali onem kraju na meji odbijemo tuji naval, če pa v duševnem oziru ne reformiramo našega obmejn. brata, in če pustimo, da se v osrč-je naše slovenske domovine čim dalje globlje zajeda ostuden črv. Kje pa smemo upati, da bodo plahi, iz-ključno samo za vero vneti obmejni naši bratje tudi tedaj vztrajali, če se nas Nemci enkrat resno lotijo. Nikar ne vtikajmo glave v pesek in ne mislimo, da so Nemci napeli že vse svoje sile, da nas zatro. Za-nimanje v rajhu za nemško prodiranje proti vzhodu in jugu čim dalje bolj narašča in že so začele celo vlade manjših držav razvijati z markami. Kar pa mora vsacega dalekovidnega Slovenca s posebnim strahom navdati, to so češko-nemška pravna poga-janja. Čim se ta sprava definitivno sklene, potem bomo Slovenci šele občutili nemški fuor. In, ali bode slovenski kmet ta naval vzdržal? Na tej kulturni stopnji kot je sedaj, pač težko. Potem so pa seveda tudi vsi stotisočaki, ki smo jih nabrali na-prednjaki v obrambo meje, vrženi v vodo. Še je čas, če tudi skrajni, da glavne svoje sile zastavimo tam, kjer je najbolj potrebno. Skrbimo za ljudsko izobraz-bo, kajti če bo ljudstvo enkrat s pomočjo dobrih knjig in dobrega časopisja prišlo k zavesti in začelo samostojno misliti, dobre posledice ne bodo izostale. Ljudstvo bo postalo narodno-zavedno in ko bo en-krat samega sebe spoštovalo, se bo začelo že iz lastnega nagiba intenzivneje pečati zboljšanjem svojega gospodarkega stanja. Tako pa, kakor pri nas razmere danes na Slovenskem stoje, moramo pač reči, da naprednjaki zastoj mečemo tisočake na mejo. Šole same nam navdušenih in zavednih Slovencev ne bodo vzgojile. Posebno ne tedaj, če bodo ostale pod drakonsko kontrolo državnih obla-sti in — raznih »rodoljubnih« duhovnikov, ki bi da-nes raje nego jutri odpovedali družbi poučevanje v veronauku, če bi jim oziri na od vlade protežirane šulvereinske šole ne vezali rok. Lahko računamo, da pade 90% otrok, ki jih je družba faktično rešila nemških krempeljev, pozneje klerikalizmu v žrelo. To b isicer na sebi ne bila nikaka škoda, ako se ne bi naši klerikalci zadnja leta opetovanje skazali kot najnesramnejši izdajalci svojega naroda. In takim ljudem v posredno korist naj krvavimo napred-njaki leto za letom? Da nas v plačilo še zasramujejo in tepejo! Zakaj pa klerikalci ničesar ne store v obrambo meje? Vsaj to bi bila vendar v prvi vrsti njihova dolžnost! Niti bore enorazrednice še ni usta-novila »Straža« in kakor je »Slovenec« že svoj čas oprezno omenil, je tudi nikoli ne bo.

Naj toraj razmišljajo merodajni faktorji, če bi ne kazalo ogromni narodni davek, ki sloni izključno na ramah naprednih slojev, plodonosnejše naložiti. Posebno danes, ko je ves klerikalizem mrzlično na delu, da zada edinemu faktorju, ki danes še faktično reprezentira slovenski narod pred svetom — našim mestom, smrtni udarec. Vsaj lahko obdržimo dose-danje šole, zlasti one na Primorskem. Ne vstanav-ljajmo pa več novih in porabimo -raje svoj narodni

Molk je zavladal nato po obširni dvorani... Niti glasu ni bilo slišati...

Mater Alma je stopila tih in opreznih korakov dalje... pogledala na postelje, ki so bile pripravljene za počitek... prišla je do klečalnika in je pokleknila.

Vsaka institutka se je spustila na kolena ob svoji postelji... sklenila roke k molitvi in čakala.

Tedaj je zadonel tenki, slabotni glas iz grla ma-tere Alme... postajal je vedno tanjši in tanjši, dok-ler ni čez nekoliko časa popolnoma umolknil... Toda le za trenutek, le toliko, da si je mogla odkaš-ljati in oddahniti... Takoj nato se je pričelo iznova... enakomerno in pobožno je donela večerna mo-letev iz prsij matere Alme in ves zbor institutk ji je odgovarjal... Klečala je tam mater Alma, s komolci ob naslonjalo klečalnika in oči uprte v izmučeni obraz križanega izveličarja... In vedno nežnejša, vedno gorečnejša je prihajala njena molitev... vedno nežnejše in gorečnejše so postajale njene besede. Zatopila se je v svojo pobožnost... vso svojo dušo, vse svoje srce je položila v te pobožne besede... in dvigala so se globoka čustva resnične pobožnosti in ljubezni tja gori proti nebu, v sinje nebeške vi-šave, kjer biva za njo resnično božanstvo, vsemo-gočno, neskončno ljubeče in usmiljeno...

(Dalje sledi.)

davek za ustanovitev ljudskih knjižnic in za razšir-janje nar. naprednega časopisja po Slovenskem. V ta namen se deloma preosnuje družba sv. Cirila in Metoda, ali pa naj se ustanovi popolnoma nova družba, katere se bodo vsi oni, kojim je žal lepe naše domovine, ki ječi danes pod črnim zmajem, s posebno ljubeznijo oklenili.

J. M.

Politična kronika.

SEJA VOJNEGA ODSEKA AVSTRIJSKE DELE-GACIJE.

Vojni odsek avstrijske delegacije je začel gene-ralno debato o proračunu za skupno armado in mor-narico. Ta debata je bila včeraj velezanimiva, ker se je v njej veliko govorilo o germanizaciji, katera se pospešuje v avstrijski armadi. Slovanski delegati so s svojimi strogo stvarnimi izvajanjmi sicer poka-zali, da umevajo in upoštevajo, kaj pomenja v ar-madi enotnost, zahtevali so pa tudi, naj se v armadi vpoštevajo nemški narodi, naj se slovenskemu moštvu dajo častniki, ki razumevajo njih jezik in ki tudi upoštevajo posebnosti posameznih slovanskih narodov, odnosno dodeljenih jim oddelkov. Slovan-ski delegati torej ne stremijo za tem, da bi delali raz-voju enotne armade zapreke, nasprotno, to potrebo enotnosti povdarjajo in jo morajo braniti celo proti vladi sami, ki je v zadnjem času le preveč pripravljena pripustiti, da razpade armada v avstrijski in ogrski del, da se torej deli v nemškega in madjar-skega. — Poslanec Klofač je z vso odločnostjo po-vedral, kako pogubne posledice bi imela madjariza-cija vojaštva za nemadarske narode na Ogerskem in zlasti tudi za Hrvaško. — Na dolgo pa se je tudi obravnavalo očitane v protipatriotičnih nazorih slovanskih vojakov in referent dr. Kozlovski je proti temu navedel najboljši dokument, namreč berlinski vojaški list, ki je pohvalno omenjal pozhrtvovalnost in vzorno disciplino avstrijskega, zlasti tudi slovan-skega vojaštva v času aneksijske krize, torej v ča-su, ki je bil gotovo za slovan. vojaška doba hudih in strogih skušenj. Trpinčenje vojakov še vedno ni odpadlo, akoravno se mora priznati prizadevanje in resno stremljenje vojnega ministra Schönaicha za zboljšanje teh velikih nedostatkov. Delegati bo-do v bodoče ravno tej točki militarizma posvečali še večjo pozornost in zahtevali še natančnejši upo-gled. Stavil se je predlog, da naj v bodoče predloži vojno ministrstvo delegacijam vse naznanjene mu slučaje takega postopanja z vojaštvom. Splošno je bila izražena tudi želja, da naj se kolikor mogoče hitro izvedejo organizatorične reforme: uvedba dve-ltetne vojaške službe, ustvaritev izvežbanega, ma-terijelno dobro situiranega podčastniškega zbora, uvedba 35letne službene dobe za častnike, najhitrej-ša reforma kriččega, zastarelega vojaškega ka-zenskega procesa, ki mora pred vsem uvesti jav-nost razprav in po profesor Masarykovem predlo-gu dovoljevati, da si sme vojak vzeti civilnega za-govornika. To so najglavnejše današnje potrebne reforme. Tudi najodločnejši zagovorniki vojaštva, kakor grof Latour in grof Schönbürg so morali pri-znati, da zboljšanje in spopolnitev naše oborože-valne sile ne sme zahtevati nemogočih žrtev. Av-strijske vojaške potrebščine sicer niso tako visoke, kakor v nekaterih drugih državah, toda ta argu-ment že zaradi tega ne velja, ker je davčna moč avstrijskega prebivalstva v primeri z ono v teh dr-žavah mnogo slabša. V debato so posegli referent dr. Kozlovski, grof Latour, delegat Klofač, delegat dr. Petelenz, delegat profesor Masaryk, delegat Strümpf, delegat Simionovici in grof Schönbürg. — Danes se nadaljuje debata v vojnem odseku.

Štajerske novice.

Shod klerikalnih zaupnikov v Mariboru. Za shod so se razposlala sledeča »strogo zaupna« va-bila: »Velecenjeni gospod! Ker so se po zaključitvi deželnega zbora pogajanja radi njegove delazmož-nosti nadaljevala, sklenil je »Slovenski klub« dežel-nega zbora štajerskega v seji dne 14. t. m., da skli-če odbornike političnih društev in vse vplivnejše pristaše »Vseslovenske L. S. na zaupno posvetova-nje ter se z njimi pogovori o nadaljnjem postopanju v deželnozborski politiki. Vabimo Vas torej na strogi zaupni shod, ki se vrši dne 30. oktobra 1910 v prostorih »Katol. del. društva« v Mariboru, Flös-sergasse št. 4. ob 3. uri popoldne. Pričakujemo za gotovo Vaše navzočnosti. Vstop je dovoljen samo onim, ki imajo to vabilo. Maribor, dne 14. vinotoka 1910. Za »Slovenki klub« D-or Korošec.

Iz Petrovč se nam piše: Izid porotne obravna-ve proti uredniku Spindlerju ni le silno poparil obeh tožiteljev, F. E. Fridricha in Fr. Korena ml., temveč vse petrovške klerikalce. Kajti odslej se ne bodo mogli sklicevati, da »liberalci« samo iz strankar-skega nasprotstva po svojih listih lažejo, ako ostro obsojajo in kritizirajo gospodarstvo v petrovški ob-čini in petrovškem krajnem šolsk. svetu. Splošna sodba je, da je F. E. Fridrich nemogoč kot načelnik krajnega šolskega sveta in da mora odstopiti, ako ima le količkaj čuta za dostojnost v sebi. Pa tudi župan Koren se ne boče mogel več držati. Celo zagrizeni klerikalci priznavajo, da so napravili ve-liko politično napako s tem, da so se zavzeli za Fridricha in Korena. Nekaterim tudi ni prav, da je zastopal njihovo, katoliško, stranko — nemški protestant in strasten nacijonalec dr. Fritz Zangger. Dobra posledica cele pravde bo ta, da se bo v naši občini vendar enkrat naselil mir in da se ne boče

smelo odslej več tako gospodariti, kakor bi morda kazalo nekaterim voditeljem, ampak zares v ko-rist in blagor vseh občanov.

Martinov večer priredi 13. novembra t. l. »Sl. del. podp. društvo v Celju« in se vrše že zadevne priprave. Na sporedu bodo razne nove pevske in druge koncertne točke, ena ali morda več zanimi-vih gledaliških predstav in marsikaj ručic. Druga društva prosijo odbor, da se na to prireditev ozirajo.

Do smrti se je opekel. 22. t. m. je puštila Ana Tu-hovršnik, posestnica v Štangrobu p. Gornjemgradu, deset otrok pod nadzorstvom njihove dešletne sestre doma. Štiriinpolletna Ana in triletni Joško sta si kuhala na odkleicni ognjišču krompir, pri čemur se je dečku vžgala obleka. Začel je jokati in vpiti, na kar so prihiteli sosede in skušali rešiti goreče-ga otroka, kateri pa je dobil take opekline, da je težko misliti na ozdravljenje.

Ustanovni občni zbor celjske sokolske župe se vrši v nedeljo 30. t. m. ob 2. uri pop. v Sokolskem domu v Gaberju pri Celju po sledečem vspredu: 1. poročilo o delovanju pripravljalnega odbora, 2. sprejemanje članov, 3. volitev župnega predsedstva, 4. volitev 3 pregledovalcev računov, 5. določitev prispevka, 6. slučajnosti. K polnoštevilni deležbi vabi odbor Celjskega Sokola.

Iz Celja. Oni gospodje, ki se hočejo na novo naročiti na knjige »Matiče Hrvatske«, naj se izvoli-jo oglasiti pri poverjeniku g. dr. Juro Hrašovcu v Celju. Člani »Matiče Slovenske« plačajo po 4 K, za druge znaša naročnina 6 K.

Umrl je v Celju bivši čevljarski mojster in hiš-ni posestnik Matevž Korinšek, star 76 let. Pogreb je bil danes popoldan.

Umrl je dne 24. t. m. v Bučah umirovljeni g. župnik Ivan Stanjko v 63. letu svoje starosti. Rojen pri Sv. Jurju v Slov. gor. dne 23. junija 1847. v ma-šnika posvečen dne 19. avgusta 1875, je služil kot kaplan v Poljčanah, Grižah, Zetalah, pri Sv. Ruper-tu v Slov. gor., v Vuzenici, v Majšpergu, v Čadra-mu, kot provizor in župnik v Tinjah in od 1. febr. 1900 kot župnik v Bučah. Dne 1. marca 1910 je stopil zaradi bolehnosti v stalni pokoj.

Poročil se je g. Ciril Geršak, inženir v Ormo-žu, z gđno Mici Novak iz Ljubljane.

v Dijaški kuhinji v Celju so darovali od 14. sept. do 25. okt. sledeči dobrotniki: Zlatko Ko-rošec, blagajnik pri Merkuriju, 10 K; dr. Al. Brenčič v poravnavo Zupanc-Vovk, 20 K; pokoj-nega Janeza Zupanc, hišnega posestnika v Ga-berji volilo, 2019 K; Ivan Fon, ckr. prof. v Celju, 10 K; Anton Klaužer, krčmar Brežice z geslom: »Sporni vozni listek«, 9 K; dr. Juro Hrašovec v Celju, 3'30; Anton Turnšek senior, trgovec in posestnik Marija Nazaret, 10 K; dr. Matija Sla-vič, nemški pridigar v Celju, 10 K; Šetina Prael, činovnik, Dorniš v Dalmaciji 2 K; Jos. Sattler, župnik v p. Celje, 2 K; Jos. Krivec, Sv. Tomaž pri Ormožu, 2 K; F. K. Meško, župnik, Marija na Zilli, 3 K; Čitalnica v Celju, mesto venca na krsto pokojnega člana g. Wajda, 18 K; Hinko Klešnik, ckr. prof. Celje, 10 K; J. Smrtnik, posoj. ravnatelj, 10 K; Jos. Berk, knjigovodja, 10 K; Mirko Meglič, knjigovodja, 10 K; Vargazon Karol, uradnik vin. zadruga, 10 K; dr. Koderman Karol, odvetn. konc., 10 K; Prekoršek Ivan, potov. učit., 10 K; dr. I. Zdolšek, odv. konc. 10 K; Mravljak Fran, gimn. učitelj, 10 K; Tribnik Karol, gimn. učitelj, 10 K; Bračko Ivan, ckr. prof. 10 K. Vsem dobrotnikom iskrena hvala.

v Akad. fer. društvo »Bodočnost« zamenja ali proda po nizki ceni sledeče knjige: 1. Prof. dr. K. Glaser: Zgodovina slov. slovstva IV. del 3. zv. 2. Dr. K. Štrekelj: Slov. narodne pesmi. 7., 9., 10., 13. snop. 3. Dr. Franc Simonič: Slov. bi-bliografija: I., snop. (2 eks.) II. snop. (2 eks.) III. snop. 4. L. Pintar: Zbornik: I. III. IV. (2 izv.) V. (2 izv.) VI. (2 izv.) Zvezek. Izdala »Slovenska Matica«. 5. Dr. Jos. Vošnjak: Zbrani dram. in prip. spisi II. zv. (3 izv.) III. zv. (3 izv.) 6. Časopis za zgodovino in narodopisje (Izdalo »Zgod. društvo v Mariboru«) 1. letnik, 1. in 2. snop. 7. 3 »Pedagogiške letopise« (vezane) 8. »Za Resnico« spisali slov. bogoslovci, Ljubljana 1904. Zamenja se za vse za ljudske knjižnice primerne pripo-vedne spise. Ponudbe naj se pošiljajo na naslov: I. U. C. Slavko Šumenjak, Polensak, pošta: Jur-sinci. Štaj.

Druge slov. dežele.

Slovenci v Kočevju. Iz Kočevja se nam piše: Ni dolga zgodovina prebujenja Slovencev v Kočev-ju. Komaj tri leta je, kar je ustanovila »Zveza slov. zadrug« v Kočevju posojilnico, obenem kupila na najlepšem prostoru lepo dvonadstropno hišo in malo pozneje v njej ustanovila veliko mešano trgovino, ter dala ogromen kredit mladim neizkušnim trgo-vcem bratom Pevc. »Zveza« se pa ni več veliko za-nimala za gospodarstvo v Kočevju, puštila je pro-ste roke mladim ljudem, kateri so domovino reše-vali s samokresom v roki po kočevskih beznicah.

Ni čuda, če se je vkljub temu, da je bil naravnost kolosalen naval odjemalcev v davno zaželeno trgovino, po preteku desetih mesecev napovedal konkurz. S 1. majem t. l. se je trgovina zopet otvorila in danes je promet skoro isti kot prej, samo da pod drugim vodstvom. Slovenci v Kočevju so si ustanovili v preteklih mesecih dvojce narodnih društev: »Sokol«, ki šteje 20 rednih in 22 podpornih članov in CM. podružnico. Delavci na tem polju so si začrtali težko, trudapolno delo, kljub temu, da so takoj pri ustanovitvi uvideli, da nimajo od oddaljenih rodnihi bratov ničesar pričakovati. Posebno telovadci hrepenijo po uri, ko bi lahko stopili v svojo telovadnico. Toda kako plačilo smo dobili Slovenci za našo požrtvovalnost od ljubljanskih gospodov, voditeljev narodno-napredne stranke? — Edino narodno zavetišče v Kočevju, hišo in trgovino, prodaja ravnokar »Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani« Kočevarjem. Ali ni to narodni škandal? Ena tretjina kočevskih prebivalcev je Slovencev in ti imajo edino narodno trgovino v Kočevju, a še to proda narodna stranka ohólim sovragom-Kočevarjem. S tem bode usoda Slovencev na Kočevskem ozemlju zapečatená. Skoro gótovo bode razpuščena tudi kočevska posojilnica, ker ji je istotaka »Zveza« v Ljubljani odpovedala ves kredit. Naprednjaki bodo pa s tem pristigli tudi mlade peroti ravnokar ustanovljenemu »Sokolu«, in CM. podružnica bode zaspala, ker ne bode imela niti najmanjšega zavetišča. Gospodje pri »Zvezi« pa ne poslušajo več prošnji kočevskih Slovencev, temveč zahtevajo le denar, denar ali pa — boben. Ni izključeno, da ni tukaj zopet kaka zahrbtna kravja kupčija, ker drugače si tega potopanja ne moremo razlagati. Če že hoče odbor »Zveze slov. zadrug« na vsak način denar, naj se ne prodaja Kočevarjem, kajti ni izključeno, da bi se ne našel Slovenec, ki bi bil podjetnik v korist slovenskega naroda. — Ura bije dvanajst. Vprašanje je samo dvojno: Ali kočevske Slovence izroči narodno-napredna stranka kočevskemu tiranstvu, ali nam pa ohrani narodno zavetišče saj še nekaj let. In vi slovenki kapitalisti, ozrite se na Kočevje, kjer je bodočnost za vsakega marljivega Slovenca. — Več kočevskih Slovencev.

Visoka starost. V Vipavi je umrl dne 25. oktobra najstarejši mož. g. Ivan Dekleva, poglavar mnogoštevilne družine: 8 sinov in 4 hčera. Od teh žive štirje v Trstu. Pokojnik, ki je bil taš gosпода dvornega svetnika Trnovca in bil visoko čislán med vsem prebivalstvom, je dosegel starost nad 90 let.

Osebné vesti. Kakor se poroča z Dunaja, je minister za javna dela imenoval nadinženirja Julija Hilberta stavbenim svetnikom, inženirja Ivana Rezáča pa nadinženirjem v državni stavbeni službi za Kranjsko.

Roparski napad na Slovenca v Reki. 32letni tesar Josip Budigam iz Zavrča pri Ptujú se je te dni iz Bakra vračal na Reko. Spremljal ga je neznan človek, s katerim je obiskal več ob potu stoječih krčém. Blizu Krimeje je neznaní spremljevalec napadel Budigama z očitnim namenom, da ga oropa, in ga je težko ranil. Nek voz je razbojnika prepodil, predno je rop izvršil. Budigama, ki je imel pri sebi 34 kron, so prepeljali v bolnico na Reki.

Rodbinska tragedija. Med rodovino Car in nekim Hraljičem na Reki je vladalo že dlje časa veliko sovraštvo. Vzrok je bil ta, da je Hraljič hudo obrekoval Carovo ženo. V nedeljo sta se bila car in Hraljič zaradi tega stepa. Hraljič je šel domu po revolver; in ko je dobil Carovo ženo, je nanjo ustrelil in jo težko ranil, da je umrla.

Železniška zveza z Dalmacijo. Ogrski trgovinski minister Hieronimy se je mudil te dni na Dunaju in je imel dolga posvetovanja z avstrijskim železniškim ministrom Werbo. Ogrski minister se je trudil pregovoriti avstrijsko vlado, naj odneha od dogovora leta 1907, da se zgradi železniška zveza z Dalmacijo čez Belo krajino, Karlovac in Ogulin, in naj privoli, da se zgradi proga od Knina na Bos. Novi.

K volitvam v Ljubljani. Računa se, da bo pri prihodnjih občinskih volitvah 3. razred obsegal krog 11 tisoč volilcev.

Prodaja knjig na postajah. Kakor se poroča, namerava uprava drž. železnice na večjih postajah po Gorenjskem (Bled, Boh. Bistrica in Jesenice) ustanoviti prodaje knjig.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani priredi dne 6. novembra častni večer slovenskemu skladatelju Davorinu Jenku. Proizvajale se bodo skladbe in sicer tako, da bodo nekaka zgodovinska slika njegovega dela od »Pobratimije« naprej do najnovejših.

Koroški deželni zbor. V včerajšnji seji koroškega deželnega zbora se je odobril proračun deželnega fonda, ki izkazuje zmanjšanje premoženja za 1.343.615 K. Grof Lodron je referiral o poročilu deželnega odbora glede koroško konjereje ter predlagal, naj se da koroškemu konjerejskemu društvu 8000 K subvencije. Poslanec Waldner je

poročal o kmečkem gospodarskem pouku. Dosedaj eksistira na Koroškem 26 kmečkih gospodarskih šol in 6 kuharskih tečajev. Referent predlaga, da naj deželni odbor izvrši predpripravljená dela za ustanovitev gospodarske šole na Spod. Koroškem. Poslanec Grafenauer poudarja, da je kmečki gospodarski ponk na Spodnjem Koroškem brezpredmeten, ako se vrši samo v nemškem jeziku, zahteva torej uvedbo slovenskih knjig. Potem kritizira tudi postopanje deželnega odbora v slovenskem delu dežele. Posebno ne dobe slovenski prebivalci od deželnega odbora nikakih subvencij, pošilja pa jim nemške potovalne učitelje, ki sicer dobro poučujejo, katerih pa slovenski kmet ne razume, ker ne razume nemškega jezika, kar mu pa tudi ne bi koristilo, tudi ako bi jih razumel, ker je gospodarsko preslabo situiran, da bi mogel izvesti potrebne reforme pri svojem obdelovanju.

Nemški okrajni šolski nadzornik za Kranjsko, Peerz, bo baje tožil časopis „Freie Schule“, ki je o njem razkril razne uradne in neuradne pikantnosti. Zadeva utegne postati še zanimiva; baje hoče neki Jonke za nekega Peerzovega otroka prevzeti očetovstvo.

Društvene vesti.

v Podporno društvo za slovenske visokošolce v Pragi ima v soboto dne 12. listopada t. l. ob 7. uri zvečer v prostorih Malinove plzenjske restavracije, Praga II., Spalena ul. 9, svoj letni občni zbor z običajnim sporedom.

Dnevna kronika.

Zopet avijatik ponesrečil. V Issy les Moulineau na Francoskem je avijatik Blauchard, ko se je ravno hotel spustiti na tla, padel iz višine 30 metrov na zemljo in bil takoj mrtev.

V pokoj je stopil general peštva fml. pl. Grivičič na Dunaju.

Dr. Černohorsky, bivši mladočeški politik, ki je bil v znani aferi praških vodovodnih cevi hudo kompromitiran, je pri včerajšnji volitvi v praški občinski svet nastopil kot samostojni kandidat proti oficijelnemu mladočeškemu kandidatu Polini, a je propadel.

v Potrjena sodba v procesu Tarnowska. Kasacijsko sodišče v Rimu je zavrglo ničnostno pritožbo grofice Tarnowske in odvtnika Prilukova proti obsodbi v znanem beneškem procesu. Naumov ni vložil ničnostne pritožbe in je, kakor smo že poročali, svojo kazen že odsedel.

v Kongres proti trgovcem z dekletí se je pričel dne 25. tm. v Madridu.

v Miss le Neve oproščena. Pri dne 25. tm. dokončani razpravi je bila ljubica dr. Crippena miss le Neve oproščena obtožbe sokrivde na dr. Crippenovem umoru.

v Poneverjenje. Blagajnik v srbskem finančnem ministerstvu Bagdan Marković je poneveril 170.000 dinarjev ter bil aretiran.

v Srbsko-lužiški poslanec v saškem parlamentu, navdušeni narodni delavec Michal Koklalisak je slavil 25. tm. svojo sedemdesetletnico, obenem pa petindvajsetletnico kot poslanec. V svoji rodni občini Krosčansko je ustanovil pevsko društvo. L. 1888. je ustanovil društvo srbskih poljedelcev ter bil izvoljen za predsednika tega društva. Za svoje rojake je spisal tudi gledališko igro. V imenu lužiških Srbov je čestital trem saškim kraljem pri njihovem nastopu na vladarski prestol. Kot poslanec je vedno zvesto zastopal svoje rojake.

v Bolezen srbskega prestolonaslednika se obrača vedno na bolje.

v Nesreča v reškem pristanišču. Parnik „Hrvatska“ je zadel v reškem pristanišču v parnik „Dalmacija“ ter se vanj globoko zari. „Dalmacija“ je težko poškodovana in ima nad vodo kot vrata veliko luknjo. Škoda znaša okoli 15 tisoč kron.

v Odlična slovenska gledališka družba. „Narodni Listy“ poročajo, da se je ustanovila v Moskvi družba odličnih slovenskih gledaliških igralcev, ki hoče poizvajati najslavnejše in najboljše slovenske igrokaze ter s tem repertoarom napraviti turne preko Dunaja, Ljubljane, Zagreba in in Belgrada po slovenskem jugu.

v Pogajanja med vlado in južno železnico. Včeraj se je vršila med zastopniki vlade in zastopniki južne železnice konferenca o zahtevah južne železnice, da naj vlada dovoli južni železnici pobiranje 7% tarifne doklade še nadalje. Zastopniki vlade so izjavili, da bi bila vlada pripravljena dovoliti 7% tarifno doklado južni železnici še za eno leto in še to le pod pogojem, ako uvede južna železnica nekatere olajšave. Zastopniki južne železnice so zahtevali, da naj ji vlada rok za 7% tarifno doklado dovoli vsaj do leta 1917., ker je sicer sanačna akcija pri južni železnici neizvedljiva. Vladni zastopniki so izjavili, da je to nemogoče. Radi tega se je konferenca razšla, ne da bi dosegla kak uspeh. Pogajanja med obojestranskimi zastopniki pa se bodo najbrž že v kratkem nadaljevala.

v Novo madžarsko šolo je otvorilo v Slavoniji madžarsko šolsko društvo „Julian“ in sicer v Dol. Miholjcu.

v Odlikovani poljski virtuozi Paderewski. V slavnostni seji lvovskega mestnega sveta je bila včeraj izročena znanemu poljskemu virtuozi Paderewskemu krasno izvedena adresa, katera ga slavi kot velikega umetnika in požrtvovalnega poljskega rodoljuba.

v Češka industrija v Srbiji. V včerajšnji seji srbske skupščine je stavil trgovinski minister vsled kraljevega ukaza zakonsko predlogo, s katero se dovoljuje praški kreditni banki izdaja akcij za ustanovitev cukraren v Srbiji. Dosedaj je bila v Srbiji samo ena cukrarna in sicer v Belgradu, in še ta je bila v nemških rokah.

v Poostren tiskovni zakon v Srbiji. Notranji minister Protič je predložil državnemu svetu posebno zakonsko predlogo, ki znatno omejuje tiskovno svobodo no Srbskem ter v veliko večji meri dela odgov. glavne urednike in lastnike tiskarn za vsebino listov ter za te prestopke določa visoke denarne kazni. Kot posebnost te zakonske predloge mora veljati, da dovoljuje listom prinašati izvlečke iz razprav skupščine le tedaj, če jih je odobril predsednik skupščine.

Po svetu.

v Novemberski avancement v armadi. Kot zanimivost omenjamo, da sta pri pravkar objavljenem novemberskem napredovanju v armadi tudi oba avditorja, ki sta imela opraviti s Hofricherjevo afero; eden je postal podpolkovnik — avditor, drugi pa major — avditor.

v Dr. Crippena bôdo dne 19. novembra obesili, kakor je določil višji sodnik.

v Neurje v južni Italiji. Iz Cetare prihajajo vedno hujša poročila. Prebivalstvo je jako apatično in se ne briga prav nič za rešitev ljudi in premoženja. Vojaštvo vrši z velikim heroizmom rešilna dela.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Iz delegacij.

Dunaj, 27. okt. Vojni odsek avstrijske delegacije je nadaljeval generalno debato o proračunu za armado in mornarico. Socijalistični delegat Seitz je naglašal, da so delavci sprejeli vest o višjih zahtevah vojne uprave z največjim ogorčenjem. Isti, kateri v delegacijah te višje zahteve dovolijo, se morajo tudi izjaviti, da so pripravljeni te izdatke poravnati sami. To velja zlasti glede delegatov iz gosposke zbornice. Seitz se je nadalje zavzemal za dveletno vojaško službo in za gradnjo dreadnoughtov.

Pogajanja v Pragi.

Praga, 27. okt. V današnji konferenci zaupnikov strank v češkem deželnem zboru se bode poskusilo odstraniti iste ovire, katere so včeraj zakrivile, da so se pogajanja naenkrat ustavila. Danes je že mogoče spoznati vzroke te ustavitve. Češki posredovalci so si hoteli ugotoviti pritrdjenje njihovih strank, gre se za zahteve čeških radikalcev in agrarcev glede manjšinskega šolstva. Čehi smatrajo ureditev tega sicer nujnega vprašanja kot kompenzacijo za to, da dovolijo spremembo deželnega reda. Ako se ta zadeva dobro reši, potem pa pride na Češkem prav kmalu do pomirjenja. Danes se vrše posvetovanja čeških in nemških deželnozborskih klubov.

Jaures proti Briandu.

Pariz, 27. okt. „Liberte“ poroča o naskoku, katerega misli danes izvršiti v francoski zbornici Jaures na ministerskega predsednika Brianda. Jaures misli tega interpelirati glede odredb proti železničarski stroki, na kar bi izjavil socijalistični minister Viviani, da mu ni mogoče podpirati sedanje politike ministerskega predsednika Brianda in bi prijavil svojo demisijo. Jaures bi s tem dosegel, da bi se stališče Briandovega ministerstva zelo omajalo.

Italijanski glas o avstrijskih dreadnoughtih.

Rim, 27. okt. Daljši članek vojaškega lista „Preparazione“, v katerem se govori o nameravani gradnji 10 dreadnoughtov za avstrijsko vojno mornarico, vzbuja tu največjo pozornost. List pravi, da je ta gradnja naperjena očito le proti Italiji, ker Avstrija ne rabi za slučaj eventualne vojne s katero sosednjo državo, proti nobeni vojnih ladij kakor proti Italiji. List vprašnje, kako se to sklada z najnovejšimi izjavami grofa Aehrenthala in cesarja Franca Jožefa.

Splošna stavka in druge španske novice.

Barcelona, 27. okt. V Sabadellu je proglašena splošna stavka.

Madrid, 27. okt. Tu je umrl civilni guverner Canalejas, brat minist. predsednika.

Madrid, 27. okt. Kongres za omejitev mednarodne trgovine z dekleti, je sklenil zelo ostro resolucijo glede kaznovanja teh hudobnežev.

Kuga v Caracasu.

Caracas, 27. okt. Tu so konstatirali štiri slučaje kuge.

Povodnji v južni Italiji.

Neapoli, 27. okt. Kralj Viktor Emanuel se je podal v spremstvu vojvoda Avsta na torpedovki „Orfeo“ v Cetaro, da si ogleda kraje, katere je ciklon popolnoma uničil.

Hmelj.

Hmeljski trg v Norimberku.

Norimberk, 27. okt. Dovoz 600 bal, prodano 600 bal, miren promet, cene trdne 80—130 mark za 50 kg.

Hmeljski trg v Žatecu.

Žatec, 27. okt. V Norimberku je tendenca nekoliko popustila, tukaj so cene nespremenjene.

Tržne cene.

Dunaj, 26. okt. Borza zakmetijske pridelke. Ob splošno malem prometu je vladala danes tukaj mirna tendenca. Iz Novega Jorka so došla sicer višja poročila, a ta niso dobila nobene uplive na trg, ker je ostal konzum v rezervi. Tendenca in cene nespremenjene.

Trst, 26. okt. Sladkor. Centrifugal pilés prompt K 28 do K 29, za dobavo K 27½ do K 28. Tendenca medla.

Budimpešta, 26. okt. Svinjski sejm. Ogrske stare težke 138—140, mlade težke 146—148, mlade srednje 152—154, mlade lahke 160—164 v kilogram. Zaloga 30.622 komadov.

Budimpešta, 26. okt. Mast. Svinjska mast 167, namizna slanina 146.

Praga, 26. okt. Sladkor. Surovi sladkor K 20'25, nova kampanja K ——. Tendenca: slaba. Vreme megleno in hladno.

Budimpešta, 26. okt. Žitna borza. Pšenica za oktober K 10'59, pšenica za april K 10'48, rž za oktober K 7'62, rž za april K 7'83, oves za oktober K 8'15, oves za april K 8'44, koruza za maj K 5'58. Pšenice se zmerno ponuja in kupuje, tendenca se drži promet 15 tisoč stotov, pšenica v efektivu za 5 vin. višja, ostalo nespremenjeno, termini so bili trdni. Vreme lepo.

Notarskega kandidata

sprejme takoj

notar Hudovernik v Ljubljani.

588 3-1

Dvoje stanovanj

z eno ali dvema sobama, kuhinjo in pritliklami ter z lepim vrtom, se takoj odda po ceni.

Vpraša se v trafiki, Graška cesta. 576 3-3

in modno blago za obleke
priporoča firma
Karel Kocian
tovarnica za sukno, Humpolec, Češko. Vzorci franko.

Sukna

Razglas.

Prostovoljna razprodaja gozdov v Socki, kateri so bili poprej last Zaloške grajščine se bo vršila

v nedeljo, 30. oktobra.

Prodalo se bo še 3 dele gozda v Temnem grabnu in 8 delov v Brezovem grabnu. Zbirališče v Temnem grabnu.

587 2-1



Samo pristne z zvezdno znamko

Pristne ruske galoše

„zvezdna znamka“

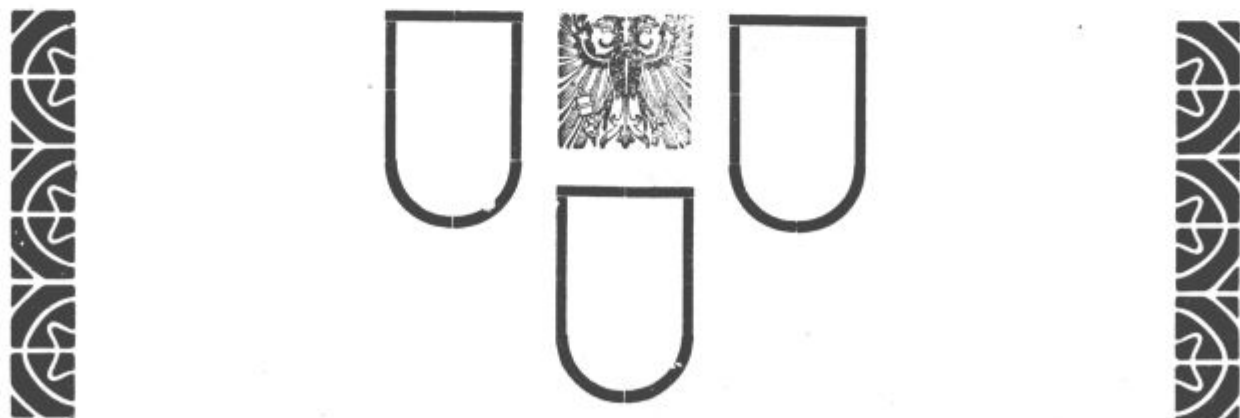
so najboljše. Tovarna „Prowodnik“ Riga, jamči za trpežnost.

Dobiva se v vseh tovrstnih trgovinah.



575 10-2

ZVEZNA TISKARNA CELJE, SCHILLER-JEVA CESTA



Izvršuje okusno, hitro in po zmernih cenah vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela v pripravi kakor tudi v najmodernejši izpeljavi. Najrazličnejše tiskovine za šole, za občinske in župnijske urade, za razna društva in korporacije, trgovce in obrtnike, gostilničarje in privatnike. Za denarne zavode računske zaključke. Barvotiski se izvršujejo hitro in v moderni izpeljavi. Tiskarna je opremljena z najnovejšimi črkami, okraski in stroji.